

KOLUMN | Tisdag 19 augusti

SUSEN SCHULZ
Grafikchef, Svenska Dagbladet
08-1353 41
susen.schultz@svd.se

Efter Freud återstår bara att singla slant

Vad ska man ta sig till med alla oss som inte vet hur vi ska EMU-rösta? Vad skulle Sigmund Freud ha gjort?

Han ploppar upp och biter sig fast efter ett syskonsamtal om felläsningar: brödpåsens försäkran att innehållet är "skivat, mustigt" blir "skitigt, giftigt" i lillasysters ögon. Storebror läser "skräcken är för säpo" där det egentligen står "sacken är för skräp". Ska man tro Freud, så där lite rappt och modernt, är felläsningarna ett slags sms med en lägesrapport från det undermedvetna.

Vad som i så fall försiggår inuti syskonen är oklart. I mitt fall tycks felläsningarna ha ett samband med pengar och tillväxt: annonstextens "investment" blir "incestmän" och skylten "idrottsbingo" blir "inbrottsbingo".

Det måste vara EMU-valet som spökar.

Snart är det dags. Ja eller nej. Ja. Eller nej. Eller...

Försvårade omständigheter är givetvis en regering i uppenbart behov av familjeterapi samtidigt som EMU-experterna är intill desorientering nyanserade.

Så kan vi inte ha det. Åtgärder måste vidtas, men vilka? Mer information kanske? Knappast. 180, nya debatter? Nä. Hjärnskrynkling? Absolut.

Pengar har betydelse därför att alla tycker att de ska ha det. Säten vi använder dem på avslöjar också hur vi vill att livet för oss och andra ska vara.

Pengar är alltså psykologi. Och när man har psykiska problem behöver man konsultation.

Som nu. Här skulle Freud säkert ha haft något intressant att säga oss osäkra EMU-röstare om sjösjuka överjag. Men Sige-mannen får ursäkta, det är för sent för psykoanalys nu.

Vad vi i stället behöver är något som går snabbt – ett gott McRåd, liksom.

Dr Phil skulle kunna hyras in. Han skulle dyka på oss velisar och omringa oss bakifrån. Med sin arm om vår rygg och mustaschen som kittlar vår kind får han oss att nicka i takt till sin andra hands pekfinger som dansar framför vår näsa.

Dr Phil skulle säga: "Sluta gnälla och säg efter mig: ja!"

Malena Ivarsson skulle kunna vara nej-sidans motvikt: "Fantasier om andra valutor är ingenting att skämmas för. Det är naturligt och alla har det. Men du ska inte leva ut dem."

Fördelen med att lyda order är att man efteråt kan säga att det var just det man gjorde: "jag lydde bara order".

Nackdelen är de obehagliga vibbisar drygt 50 år bakåt i tiden som det skulle ge.

Å andra sidan är det aldrig för sent att komma igen som självständigt tänkande individ. Om resultatet av EMU-omröstningen inte blir till belåtenhet kan man alltid sparka liv i den gamla svenska traditionen med lokalmynth.

Men ska man koka ihop sin egen valuta gäller det att kaxa till sig, som i Kanada. Där har initiativtagarna till Salt Spring Island-dollar legat i som illrar. Nu backas deras peng av den nationella valutan och ett tag kunde man till och med plocka ut den ur vanliga bankomater.

Jag vet inte vad Freud skulle tycka om valutor som Daladaler eller Stockholmsstolar. Troligen skulle han vädra något slags oidskumplex i förhållande till moder Svea och pappa EU.

Och om det känns outhärdligt att leva med – ja, om det känns som om den i sammanhanget helt oskyldiga Freud vid det här laget kan ta sig i sin anala fas, då återstår väl bara för oss blankrösttar-fobiker att singla slant.

Fast ska det i så fall vara "krona eller klave" eller nåt med euro? Ja, inte vet jag.

KOLUMNISTER TISDAGAR Clemens Poellinger/Susanna Popova/Susen Schultz ONSDAGAR Richard Swartz/Anna Larsson TORSDAGAR Cordelia Edvardson/Lars Ryding FREDAGAR Johan Hakelius/På Läktaren LÖRDAGAR Karin Thunberg SÖNDAGAR Rolf Gustavsson

Läs fler kolumner på SvD.se

På svd.se/kolumner finns de senaste kolumnerna.

Moderaterna inledde på måndagen sin valupptakt inför folkomröstningen om EMU på Norrmalmstorg i Stockholm med tal av partiledaren Bo Lundgren. I bakgrunden ses Gunnar Hökmark.

FOTO: ANDERS WIKLUND/SCANPIX

Moderat valupptakt på frihetlig grund

Baltikum får agera draghjälp åt ja-sidan i EMU-kampanjen. Moderaterna dammar av traditionen med måndagsmöten på Norrmalmstorg. Fast nu för att rädda euron.

Platsen var vald med omsorg när moderaternas EMU-valkampanj startade officiellt igår. Med en lång serie möten på Norrmalmstorg i Stockholm stöttades de baltiska ländernas frihetskamp i början av 1990-talet. Nu får torget symbolisera vikten av att Sverige deltar aktivt i kampen för ett Europa utan gränser och barriärer.

På samma sätt som balterna "vägade stå upp" för frihet och öppenhet har Sverige skyldighet att

göra det nu, poängterade riksdagsman Gunnar Hökmark. Euron är mycket mer än bara en fråga om själva valutan. Det handlar om vilken roll Sverige ska spela i Europa.

– Men jag har inte en gång hört någon från nej-sidan prata om vad som är bra för Europa, vad som är bra för de nya demokratierna i öst, sade Hökmark.

Partiledaren Bo Lundgren och kampanjledaren Gunilla Carlsson broderade på samma tema. Medan statsminister Göran Persson utsett folkomröstningen till ett "vägskäl" för Sverige, tyckte Lundgren att det gäller ett "vägval".

– Det handlar om vilken plats vi ska ha i det framtida Europa.

Bo Lundgren tonade ner de ekonomiska argumenten för EMU. Ändå var det just i den ekonomiska debatten han tog spjårn för att utropa att vändpunkten äntligen kommit för ja-sidan i eurokampanjen.

I helgen medgav nationalekonomen och EMU-motståndaren Nils Lundgren i ett radioprogram att skilda valutor kan fungera som handelshinder. Miljöpartiets språkrör Peter Eriksson har också sagt att ett nej till EMU på sikt kan öppna för ett utträde ur EU, påminde Bo Lundgren.

– Tack nej-sidan för att ni nu talar om hur det faktiskt är! utropade moderatledaren inför en ganska gles skara åhörare.

CECILIA AXELSSON
08-13 52 79, cecilia.axelsson@svd.se

☐ Vilken fråga är svårast att besvara Marit Paulsen?

– Vad händer med vår identitet?

"En liten bok om euron" av EU-parlamentariker Marit Paulsen (fp) började delas ut i går. Boken bygger på frågor insamlade från allmänheten.

Vilken är den konstigaste frågan du stött på?

– Jag kan ju klart säga vilken som är mest obehaglig: om det inte är farligt för vårt välstånd att gå in i en union där de fattiga östländerna ska vara med. Vi borde glädjas åt östutvidgningen. Friheten är en vinn-vinn-situation för alla.

Vilken fråga är svårast att besvara?

– Det är väldigt svårt att formulera något svar på alla dessa frågor om vad som händer med vår identitet. Då vill jag svara med en fråga: är det så att frans-

Får ofta frågor om identitetsproblemen.

FOTO: MAJ SUSLIN/SCANPIX

männen har givit upp sin franshet?

Du tycker inte att kronan är viktig för den svenska identiteten?

– Den har vi bara haft i 80 år. Kronan är ett danskt arv som inte har något med "tre kronor" att göra. Euron är för mig en av de

sammanhållande länkarna i ett så smalt EU som möjligt.

Din bok ska delas ut gratis, bland annat till Hennes & Mauritz kunder. Det kostar väl skjortan?

– Det är inte riktigt klart att det blir så. Men det enda vi har betalat, med statliga kampanjpengar, är själva tryckningen. Jag har ju min vanliga lön. Det här är folkpartiets valmaterial, som ska delas ut på gator och torg. Om det är en liten bok eller en broschyr, det saknar ju betydelse.

Vad tycker du om Göran Perssons insats i ja-kampanjen?

– Inga kommentarer. Men jag är väldigt, väldigt glad så länge jag slipper möta en ledande folkpartist på nej-sidan.

CECILIA AXELSSON
08-13 52 79, cecilia.axelsson@svd.se